

NOTAT

Redegørelse om Arbejdstilsynets tilsyn med Havregården kost- og dagskole i 2013-2020

25. november 2020

J.nr.

PS
HELS

Baggrund

I den seneste tid har der været omtale i pressen af kritisable forhold på Havregården kost- og dagskole for unge mellem 12-18 år. Den seneste udvikling er, at institutionens bestyrelse har besluttet at lukke institutionen med udgangen af 2020.

Arbejdstilsynet (AT) har fra 2013–2020 gennemført en række tilsyn og givet i alt otte påbud, hvoraf de syv handler om forskellige forhold i det psykiske arbejdsmiljø. Ved omtalen i pressen er det problematiseret, at der har manglet koordinations og udveksling af information mellem de myndigheder, der har tilsynspligt med institutionen i den forbindelse: AT, Socialtilsynet og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Tilsynsopgaverne i forhold til institutioner er forskellige afhængig af, hvilket tilsyn der er tale om.

AT fører tilsyn med det fysiske og psykiske arbejdsmiljø på arbejdspladser og har alene kompetencer og lovhjemmel til at undersøge forholdene for de ansatte.

Socialtilsynet består af fem socialtilsynskommuner, som har ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud for udsatte børn og unge. Det er socialtilsynskommune Frederiksberg, der fører tilsyn med Havregården.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører tilsyn med Undervisningsministeriets uddannelser, institutioner og øvrig tilskudsforvaltning.

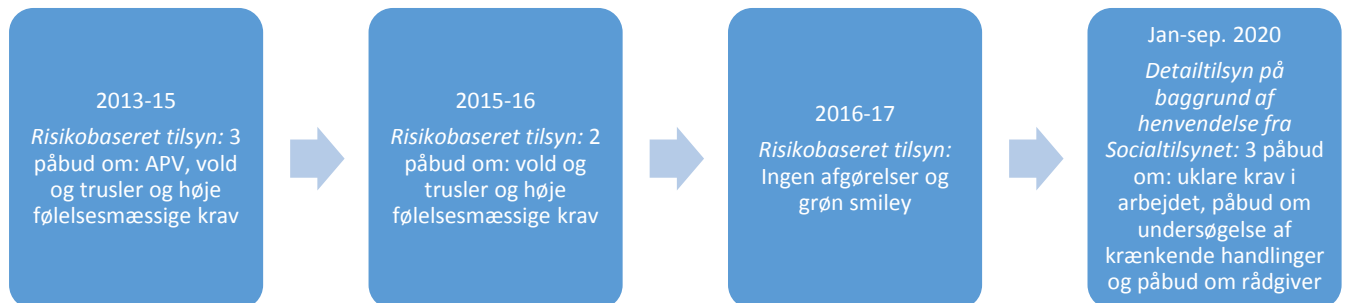
I det følgende redegøres for:

1. Historik om ATs tilsyn med Havregården
2. Samarbejde med andre myndigheder, herunder Socialtilsynet
3. Initiativer i forhold til fremtidigt samarbejde

1. Historik om ATs tilsyn med Havregården

Som det fremgår af figur 1 neden for, har AT i perioden 2013-2020 gennemført en række tilsyn med Havregården:

Fig. 1. ATs tilsyn med Havregården i perioden 2013-2020

Risikobaseret tilsyn i perioden fra 2013- 2015

I november 2013 indleder AT et risikobaseret tilsyn, som fører til, at der i alt afgives tre påbud. Det første påbud afgives i december 2013 om APV og arbejdspladsbrugsanvisning. Derudover afgives yderligere to påbud den 4. april 2014 om henholdsvis vold og trusler samt høje følelsesmæssige krav.

AT får tilbagemelding fra Havregården om efterkommelse af de to påbud om henholdsvis vold og trusler, samt høje følelsesmæssige krav primo januar 2015. AT lægger ved tilbagemeldingen om efterkommelsen vægt på, at der på kommende risikobaserede tilsyn vil blive spurgt ind til de tiltag, som Havregården har oplyst, at der er iværksat herunder i forhold til vold.

Risikobaseret tilsyn i perioden 2015-2016

I december 2015 indleder AT et risikobaseret tilsyn, som fører til, at der i alt afgives to påbud den 11. februar 2016. Påbuddene vedrører henholdsvis vold og trusler samt høje følelsesmæssige krav.

AT får tilbagemelding på efterkommelse af påbud i juni 2016. AT har primo september 2016 noteret sig, at påbuddene er vurderet delvist efterkommet, og at kontrol af efterkommelse vil ske i forbindelse med et nært forestående nyt risikobaseret tilsyn.

Risikobaseret tilsyn i perioden 2016-2017

7. september 2016 indleder AT et risikobaseret tilsyn, hvori der blandt andet bliver gennemført gruppesamtaler. Tilsynet afsluttes uden, at der afgives påbud inden for det psykiske eller fysiske arbejdsmiljø.

I forlængelse heraf får Havregården i juni 2017 en grøn smiley. En smiley giver et øjebliksbillede af arbejdsmiljøet i virksomheden ved ATs besøg. Smileyerne viser ikke udviklingen over tid.

Detailtilsyn i perioden fra januar 2020 – september 2020

I januar 2020 indleder AT et detailtilsyn på baggrund af en henvendelse fra Socialtilsynet den 6. november 2019 til AT om, at Socialtilsynet har grunde til at tro, at der kan være forhold på Havregården, som kan have alvorlige konsekvenser for arbejdsmiljøet. Socialtilsynet oplyser i den forbindelse, at de har sat Havregården under skærpet tilsyn fra 1. november 2019 og foreløbigt frem til februar 2020. Socialtilsynet afslutter det skærpede tilsyn ved udløb af perioden.

ATs detailtilsyn forløber således:

- *8. januar -2. marts 2020:* To gruppesamtaler med 11 ansatte gennemføres, og forløbet sættes på pause pga. COVID-19.
- *12. maj 2020:* Tilsyn genoptages. Individuelle interviews med ansatte anmeldes i brev 13. marts, og der gennemføres telefoninterviews med i alt 12 ansatte.
- *23. juni 2020:* Møde med forstander og afsluttende møde med forstander samt arbejdsmiljørepræsentanter.
- *13. juli 2020:* AT sender påtænkte påbud i høring hos institutionen.
- *18. september 2020:* AT afgiver tre påbud. Påbuddene vedrører:
 - Uklare krav og rammer i arbejdet med elever. Fristen for efterkommelse er 21. april 2021.
 - Undersøgelse af, om der er problemer i det psykiske arbejdsmiljø. Begrundelsen for påbuddet er mistanke om, at krænkende handlinger, herunder seksual chikane ikke er forebygget tilstrækkeligt. Fristen for efterkommelse er 15. januar 2021.
 - Brug af autoriseret rådgiver til at undersøge, om der er problemer i det psykiske arbejdsmiljø. Fristen for efterkommelse er 15. januar 2021.

2. Samarbejde med andre myndigheder herunder Socialtilsynet

ATs samarbejde med andre myndigheder er beskrevet i ATs kvalitetsprocedure om indberetning af mulige overtrædelser til andre myndigheder.

Det følger af denne, at der er en række myndigheder, som AT skal indberette til, når det er relevant, herunder Socialtilsynet. STUK indgår ikke i kvalitetsproceduren, og AT har ikke haft et samarbejde med STUK i den konkrete sag.

Socialtilsynet blev oprettet i 2014. Spørgsmålet om, hvornår den tilsynsførende skal indberette til Socialtilsynet, blev indarbejdet i kvalitetsproceduren i 2017, hvor der blev indgået en formel samarbejdsaftale mellem Socialtilsynet og AT. Før dette tidspunkt var det den almindelige pligt om at følge god forvaltningsskik, der gjaldt. Denne pligt indebærer, at tilsynene gensidigt skal gøre hinanden opmærksom på en bekymring, hvis de bliver opmærksomme på u hensigtsmæssige forhold, der hører under det andet tilsyns område. Myndigheden skal konkret vurdere, om grundlaget og betingelserne for videregivelse af oplysninger er tilstede efter reglerne i forvaltningsloven og lov om personoplysninger (nu databeskyttelsesloven).

Beslutningen om at tilføje Socialtilsynet i kvalitetsproceduren var afstedkommet af udviklingsprojekter finansieret af satspuljemidler for 2017-2019, der både handlede om at styrke koordineringen af tilsynsindsatsen mellem AT og socialtilsynene og om at forebygge og håndtere vold på botilbud og forsorgshjem.

Senest er der i 2019 indsat en ny bestemmelse i arbejdsmiljøloven om, at AT kan videregive visse oplysninger, herunder egne oplysninger, til andre myndigheder, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af disse myndigheders opgaver, herunder kontrol- og tilsynsopgaver. Bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 2020.

Formålet med bestemmelsen er at give AT et klart retligt grundlag for, at tilsynet af egen drift kan videregive oplysninger direkte til andre offentlige myndigheder.

Vurderingen af, hvilke oplysninger, som vil være af væsentlig betydning for andre offentlige myndigheders opgavevaretagelse, foretages på grundlag af kriterier, der er fastsat på forhånd i samarbejde med de pågældende myndigheder. AT sikrer, at videregivelse af oplysninger tjener et sagligt formål, og at oplysningerne er begrænsede til, hvad der er nødvendigt i forhold til den modtagende myndigheds opgaver.

Videregivelse af oplysninger kan ske på baggrund af forhold, som den tilsynsførende har konstateret, og som har ført til mistanke hos den tilsynsførende om borgeres åbenlyse mistriivsel som følge af de socialfaglige ydelser, som borgerne får på stedet

Det er relativt sjældent, at AT finder anledning til at underrette andre myndigheder herunder Socialtilsynet efter tilsynsbesøg. Dog har AT under hensyntagen til borgeres sikkerhed fx tidligere foretaget indberetninger til Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed. Derudover sker der jævnligt underretning af Skattestyrelsen og politi i forbindelse med indsatsen om social dumping.

Særligt om videregivelse af oplysninger om Havregården

AT har orienteret Socialtilsynet om detailtilsynet, der fører til påbuddene 18. september 2020 samtidig med, at Havregården får dem.

AT har ikke videregivet oplysninger om påbud for perioden 2013-2016 til Socialtilsynet. Når AT på et besøg bliver opmærksom på uhensigtsmæssige forhold, der hører under et andet tilsyn, skal AT efter en konkret vurdering gøre det andet tilsyn opmærksom på denne bekymring. ATs afgivne påbud i forbindelse med Havregården vidner om, at der på Havregården over en længere periode har været problemer i det psykiske arbejdsmiljø. Det viser sig nu, at disse problemer ikke alene har påvirket medarbejdernes, men også elevernes trivsel negativt. Set i bakspejlet ville AT tidligere have haft en tættere dialog med Socialtilsynet.

3. Initiativer i forhold til fremtidigt samarbejde

Børne- og undervisningsministeren har bedt om en redegørelse fra Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet (STUK), og social- og indenrigsministeren har bedt om en redegørelse fra Socialtilsynet.

Ud over Socialtilsynets og ATs behov for at drøfte samarbejdsaftalen på baggrund af sagen med Havregården har der været kontakt mellem AT, Socialtilsynet og STUK for at drøfte læringen fra myndighedernes tilsynsforløb på Havregården.

På denne baggrund er der den 26. oktober 2020 holdt et indledende møde mellem de tre myndigheder, hvor det er aftalt, at der i nærmeste fremtid etableres et forum, som skal:

- etablere et samlet overblik over reglerne på de respektive myndigheders område i forhold til udveksling af oplysninger og
- drøfte udveksling af oplysninger mellem myndighederne med henblik på at forebygge lignende sager.

AT vil endvidere igangsætte et internt arbejde med at efterse den eksisterende kvalitetsprocedure for overgivelse af oplysninger til andre myndigheder med henblik på at vurdere, om der er grundlag for at justere den eksisterende praksis.